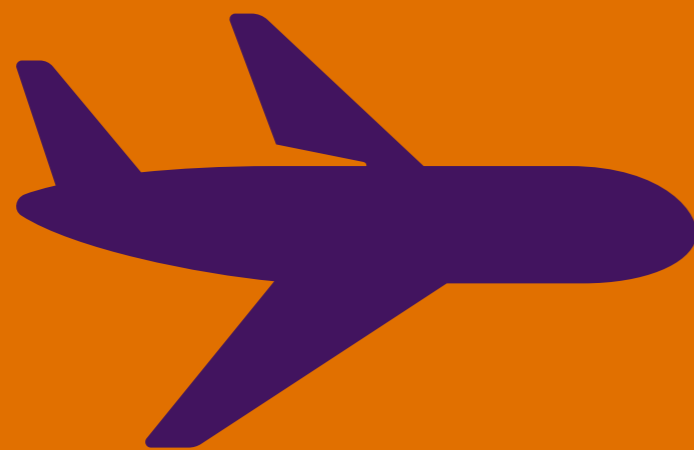

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Feitenreconstructie

Tijdlijn: Vliegverkeer en toerisme

Periode: december 2021 tot en met 17 september 2022

Programmadirectie Nafase COVID-19

Leeswijzer

Deze feitenreconstructie van het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) betreft de periode december 2021 tot en met 17 september 2022 en is gebaseerd op openbare bronnen (voornamelijk Kamerbrieven) en interne documenten (niet online gepubliceerde adviezen van het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM)). Daarnaast is input verwerkt van de beleidsdirectie(s) van VWS die betrokken was (waren) bij het thema van deze tijdlijn.

De feitenreconstructie start met een kort overzicht van de belangrijkste kantelmomenten. Kantelmomenten zijn cruciale momenten en/of belangrijke koerswijzigingen in de bestrijding van de coronapandemie. De kantelmomenten zijn in de feitenreconstructie die volgt in meer detail te vinden.

Deze feitenreconstructie is een vervolg op de feitenreconstructies die de periodes januari 2020 tot en met juli 2020, augustus 2020 tot en met februari 2021, maart 2021 tot en met juli 2021 en augustus 2021 tot en met november 2021 beslaan. Voor informatie over andere onderwerpen tijdens de coronapandemie wordt verwezen naar de desbetreffende tijdlijnen.

Namen en functienamen van medewerkers van het ministerie van VWS worden in de feitenreconstructie vervangen door “ambtelijk VWS” en namen van medewerkers van andere organisaties zijn vervangen door “functionaris”.

Gebruikte hyperlinks in sommige bronvermeldingen zijn mogelijk na verloop van tijd niet meer toegankelijk.

Op 23 maart 2022 vervallen vrijwel alle maatregelen ter bestrijding van COVID-19. Deze datum vormt daarmee de afsluiting van de tijdlijnen. Na deze datum hebben nog een aantal gebeurtenissen plaatsgevonden die relevant zijn om een totaalbeeld te schetsen in het kader van de reconstructie. In het laatste hoofdstuk worden deze gebeurtenissen beschreven.

De Bestuursraad VWS heeft de inhoud van deze tijdlijn vastgesteld op 9 december 2022.

Instructie

Dit document is interactief. Dat betekent dat informatie - naar wens en op maat - uitgebreid kan worden.

- **Algemeen:** als de cursor (of het handje) verandert in een wijzende vinger dan is er sprake van een interactief element.
- **Oranje schuin en dikgedrukte** tekst gaat naar extra informatie binnen dit document
- **Blauwe onderstreepte** woorden linken naar internetpagina's buiten dit document.
- Klik op het icoon om naar het overzicht met de kantelmomenten te gaan.
- Met de blauwe en witte pijlen kunt u naar links en rechts navigeren.
- Na het volgen van een interne link naar de verklarende woordenlijst kunt u terug naar de lopende tekst door op het pijltje **Keer terug** naast het woord te klikken.
- Na het volgen van een interne link naar de eindnoten¹ of bronnen kunt u terug naar de lopende tekst door in het overzicht op het cijfer voor de eindnoot te klikken.

Kantelmomenten

1. Maatregelen i.v.m. omikronvariant

Eind november 2021 zijn vliegverboden, een quarantaineplicht en een dubbele testverplichting ingesteld voor enkele landen in Zuidelijk Afrika, met het oog op een daar gevonden nieuwe virusvariant van COVID-19, de omikronvariant. De vliegverboden zijn per 22 december opgeheven. De opheffing van de quarantaineplicht volgde op 25 februari 2022. Vanaf dat moment zou enkel een quarantaineplicht worden ingesteld voor landen waar een zorgwekkende variant van het coronavirus gedetecteerd is. Op 22 december is een testverplichting ingesteld voor reizigers uit alle landen buiten de Europese Unie (EU)/Schengen. Alle reizigers vanaf 12 jaar uit landen buiten de EU/Schengen mogen alleen naar Nederland reizen als ze een negatieve testuitslag bij zich hebben. Het testbewijs is van een NAAT (PCR)-test van maximaal 48 uur oud voor vertrek of een antigeentest van maximaal 24 uur oud voor vertrek. Dit geldt ook voor reizigers met een vaccinatiebewijs of herstelbewijs. Per 23 maart 2022 is deze verplichting opgeheven.

[Ga naar hoofdstuk 1 >>](#)

2. Herziening reisadviezen

Sinds 16 februari 2022 kijkt het ministerie van Buitenlandse Zaken weer naar de volledige veiligheidssituatie in een land, net zoals vóór de COVID-19-pandemie het geval was. Landen die net zo veilig worden bevonden als Nederland krijgen kleurcode groen. De afgelopen twee jaar bepaalde de coronasituatie in een land het reisadvies. Bij een ernstige coronasituatie kreeg een land een oranje kleurcode. Bij een laag risico op een coronabesmetting kreeg een land vaak de kleurcode geel.

[Ga naar hoofdstuk 3 >>](#)

3. Loslaten maatregelen maart 2022

Met de aanpassing van de *Tijdelijke regeling covid-19* (Trm) vervalt per 23 maart 2022 het verplichte test-, herstel-, of vaccinatiebewijs voor EU-burgers (Digitaal Corona Certificaat, DCC) bij het inreizen in Nederland. Voor niet-EU burgers vervalt de verplichte test bij het inreizen. Het EU-inreisverbod, met uitzonderingen (bijvoorbeeld voor gevaccineerden en voor herstelden uit een land waarvoor een DCC-equivalentbesluit geldt), blijft van kracht. De mondkapjesplicht blijft gelden op de luchthaven, vanaf de security en in het vliegtuig.

[Ga naar hoofdstuk 4 >>](#)

4. Loslaten maatregelen mei 2022

De mondkapjesplicht vanaf de securitycheck op luchthavens en in vliegtuigen komt te vervallen per 21 mei 2022. Het EU-inreisverbod voor derdelanders met uitzondering van gevaccineerden en herstelden blijft van kracht.

[Ga naar hoofdstuk 5 >>](#)

5. Vervallen EU-inreisverbod

Per 17 september 2022 vervalt het EU-inreisverbod voor Nederland. Dit betekent dat vanaf 17 september alle reizigers uit landen buiten de EU of de Schengenzone, Nederland weer kunnen inreizen zonder inreisbeperkingen vanwege COVID-19.

[Ga naar hoofdstuk 5 >>](#)

1. December 2021

01

Op 1 december informeert demissionair minister De Jonge van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) de Tweede Kamer over nadere maatregelen in verband met de omikronvariant van COVID-19. In deze brief gaat de demissionair minister in op het advies van het RIVM van 29 november (zie de tijdslijn Vliegverkeer en toerisme over de periode augustus 2021 tot en met november 2021). De demissionair minister geeft aan voornemens te zijn om zich in Europees verband hard te maken voor een verscherping van inreismaatregelen voor reizigers uit derde landen, in lijn met het RIVM-advies. Conform het RIVM-advies zal Nederland bij de eerstvolgende gelegenheid pleiten voor het instellen van een testverplichting voor alle reizigers uit derde landen (dus ook voor gevaccineerden) en een quarantaineplicht voor ongevaccineerde of niet-herstelde reizigers. Ten aanzien van de maatregelen met betrekking tot reizigers afkomstig uit zeer hoogrisicolanden met zorgelijke variant geeft de demissionair minister aan dat het door het RIVM geadviseerde pakket in lijn is met het pakket zoals dit momenteel geldt ten aanzien van reizigers van de aangewezen landen in zuidelijk Afrika.

Verder geeft de demissionair minister aan dat Nederland, met de dubbele testverplichting voor vertrek, een van de strengste testregimes van Europa heeft. Het kabinet overweegt in aanvulling op het RIVM-advies om het mogelijk te maken om reizigers uit zeer hoogrisicogebieden met een zorgelijke virusvariant te verplichten zich na aankomst te laten testen. Op dit moment worden reizigers uit zuidelijk Afrika dringend verzocht om na aankomst op Schiphol op vrijwillige basis een test te doen. Met een testverplichting kan volgens de demissionair minister beter zicht worden gehouden op hoeveel inreizigers, ondanks de dubbele test voor vertrek, besmet zijn en welke virusvariant zij bij zich dragen in de eerste periode na de ontdekking van een zorgelijke variant. De quarantaineplicht blijft ongeacht de uitslag van de test voor deze reizigers gelden. Het mogelijk maken van een verplichte test bij aankomst voor reizigers uit zeer hoogrisicolanden met een zorgelijke variant vraagt een wijziging van de Wet publieke gezondheid (Wpg). GGD Kennemerland en Veiligheidsregio Kennemerland, KLM en Schiphol geven aan dat structureel testen aan de airside van het vliegveld geen haalbare optie is. Zij adviseren andere uitvoeringsmodaliteiten te onderzoeken. Het kabinet beziet in overleg met de GGD Kennemerland, Veiligheidsregio Kennemerland, KLM en Schiphol hoe verplicht testen na aankomst wel mogelijk te maken is en betreft dit bij de besluitvorming over de testverplichting voor reizigers uit zeer hoogrisicolanden met een zorgelijke variant.¹

Ook op 1 december dienen Tweede Kamerleden Van Esch (PvdD), Westerveld (GroenLinks), Gündoğan (Volt), Kuiken (PvdA), Den Haan (Fractie Den Haan), Paternotte (D66) en De Vries (VVD) tijdens het debat over de ontwikkelingen rondom COVID-19 een motie in over een draaiboek voor situaties waarin met grote spoed moet worden ingegrepen in geval van zorgelijke mutaties van het COVID-19-virus. De motie wordt de volgende dag aangenomen door de Tweede Kamer. De Kamer constateert dat de passagiers van twee KLM-vluchten uit Zuid-Afrika die op 26 november 2021 landden op Schiphol (zie ook de tijdslijn Vliegverkeer en toerisme over de periode augustus 2021 tot en met november 2021) in een onwenselijke situatie terecht kwamen door maatregelen rondom de omikronvariant (o.a. lang wachten in het vliegtuig en op het vliegveld op testuitslagen²). De Kamer overweegt dat Nederland voorbereid moet zijn op de komst van nieuwe zorgelijke mutaties van het COVID-19-virus en verzoekt de regering in samenwerking met alle belanghebbenden een draaiboek te maken voor de situatie, waarbij met grote spoed moet worden ingegrepen om de verspreiding van zorgelijke mutaties in Nederland zo veel mogelijk te vertragen dan wel te voorkomen.³

Tevens op 1 december dienen Tweede Kamerleden Paternotte, Van den Berg (CDA) en Westerveld tijdens het debat over de ontwikkelingen rondom COVID-19 een motie in over een verplichte test bij aankomst in bijzondere gevallen. De motie wordt de volgende dag aangenomen door de Tweede Kamer. De Kamer overweegt dat de introductie van virusvarianten zo veel als mogelijk moet worden beperkt en verspreiding moet worden geremd en verzoekt de regering het mogelijk te maken om een test bij aankomst in bijzondere gevallen te verplichten.⁴

Daarnaast wordt op 1 december door demissionair minister De Jonge tijdens het debat over de ontwikkelingen rondom COVID-19 aan Tweede Kamerlid Van Esch toegezegd te kijken of internationale reizen in lijn met nationale reizen moeten worden ontraden.⁵

02

Op 2 december informeert het RIVM over een eventuele verlenging van de vliegverboden op basis van de epidemiologische situatie in Nederland en in landen waarvoor het vliegverbod geldt (Zuid-Afrika, Botswana, Lesotho, Eswatini, Namibië, Mozambique, Malawi en Zimbabwe). In het advies wordt aangegeven dat er op het moment nog veel onduidelijk is over de risico's die de verspreiding van de omikronvariant met zich meebrengt. Ook is nog beperkt inzicht in de mondiale verspreiding van deze variant. De grootste verspreiding van de omikronvariant, voor zover dat nu bekend is, vindt nog steeds plaats in Zuid-Afrika en aangrenzende landen. Het RIVM adviseert om de huidige vliegverboden voor Zuid-Afrika, Botswana, Lesotho, Eswatini, Namibië, Mozambique, Malawi en Zimbabwe voorlopig te handhaven, maar deze niet verder uit te breiden naar andere landen.⁶

Ook op 2 december stelt Tweede Kamerlid De Vries (VVD) schriftelijk vragen aan demissionair minister De Jonge over het bericht "Nederland gedraaid over geldigheid coronapas EU"⁷. In het artikel wordt gesteld dat Nederland plotseling is gedraaid in de discussie over de houdbaarheid van het vaccinatiebewijs voor reizen. Eerst zou VWS hebben gesteld dat de voorgestelde geldigheidsduur van negen maanden voor vaccinatiecertificaten te kort is, maar een paar uur later blijkt dat Nederland zich voegt bij de wens van de Europese Commissie om de geldigheid in te perken tot negen maanden, aldus het artikel. Het Tweede Kamerlid De Vries vraagt demissionair minister De Jonge onder andere of hij bekend is met het artikel en of dit klopt.⁸ Demissionair minister De Jonge beantwoordt de vragen op **9 december**.

Tevens op 2 december stelt Tweede Kamerlid Pouw-Verweij (JA21) schriftelijk vragen aan demissionair minister De Jonge over de geldigheidsduur van een vaccinatiecertificaat voor reizen. Het Tweede Kamerlid stelt onder andere de vraag of de demissionair minister van mening is dat de geldigheidsduur van een vaccinatiecertificaat voor reizen minimaal twaalf maanden behoort te zijn. Ook vraagt het Kamerlid of de demissionair minister de overtuiging deelt dat een houdbaarheidsdatum van negen maanden, zoals de EU vanaf 10 januari 2022 wil laten gelden, te kort is en dat het aantal oplopende besmettingen geen correcte onderbouwing is om de geldigheidsduur dan maar in te korten.⁹ Demissionair minister De Jonge beantwoordt de vragen op **9 december**.

Inhoud

Leeswijzer

Kantelmomenten

1. December 2021

2. Januari 2022

3. Februari 2022

4. Maart 2022

5. Aanvullende informatie

Bronnen

December

03

Op 3 december informeert demissionair minister Visser van Infrastructuur en Waterstaat (IenW) de Tweede Kamer over de verlenging van het vliegverbod voor vliegtuigen naar Nederland en Bonaire, Sint Eustatius en Saba (BES) in verband met COVID-19. Het gaat om vliegtuigen uit de landen Zuid-Afrika, Botswana, Lesotho, Eswatini, Namibië, Mozambique, Malawi en Zimbabwe. Deze vliegverboden zijn ingesteld op 26 en 27 november en zijn geldig tot en met 4 december. Naar aanleiding van het advies van het RIVM van 2 december heeft demissionair minister De Jonge verzocht om de vliegverboden voor bovengenoemde bestemmingen te verlengen tot en met 15 december.¹⁰

Ook op 3 december informeert demissionair minister De Jonge de Tweede Kamer over de kabinetsappreciatie van de door de Europese Commissie voorgestelde herziening van de Raadsaanbeveling 2020/1475 betreffende een gecoördineerde aanpak van de beperking van het vrije personenverkeer, in reactie op de COVID-19-pandemie. Het voorstel omvat onder meer dat reizigers in bezit van een geldig DCC (met daarin vaccinatie-, herstel- of testcertificaat) in het algemeen niet mogen worden onderworpen aan beperkingen van het vrij verkeer. Daarbij worden de volgende nieuwe voorwaarden gesteld aan een DCC. De Commissie stelt voor dat vaccinatiecertificaten worden aanvaard vanaf veertien dagen na volledige vaccinatie met een twee-doses vaccin, ook wanneer twee doses van verschillende COVID-19-vaccins zijn toegediend of met een één-dosis vaccin, op voorwaarde dat er minder dan negen maanden zijn verstreken. Voor testcertificaten stelt de Commissie een geldigheidsduur voor van 72 uur voor aankomst voor NAAT-testen en 48 uur voor aankomst voor snelle antigeentesten. Verder stelt de Commissie voor de EU-stoplichtkaart vooral ter informatie te gebruiken. De Commissie stelt voor de EU-stoplichtkaart wel te gebruiken om maatregelen te coördineren voor gebieden met een bijzonder lage (groen) of zeer hoge circulatie (donkerrood).

Het kabinet verwelkomt de revisie van deze Raadsaanbeveling en acht deze wenselijk om te verzekeren dat de recente ontwikkelingen in de vaccinatiegraad en de uitrol van het DCC worden meegenomen. Ook hoopt het kabinet dat deze herziening leidt tot zoveel mogelijk coördinatie van nationale COVID-19-maatregelen ten aanzien van reizen waardoor een lappendeken aan verschillende eisen zoveel mogelijk wordt voorkomen en beperkingen proportioneel blijven met oog op het vrij verkeer binnen de EU. Wel heeft het kabinet op een aantal punten opmerkingen. Het kabinet hecht aan heldere afspraken in Europees verband om reizen te faciliteren waar de gezondheidssituatie dat toe laat. Deze afspraken vragen om consensus en wetenschappelijke onderbouwing. Het kabinet kan instemmen met de voorgestelde geldigheidsduur van negen maanden voor vaccinatiecertificaten. Daarnaast wil het kabinet inzetten op een geldigheidsduur van 24 uur bij vertrek voor NAAT-testen en 48 uur bij vertrek voor PCR-testen, zoals nu ook door Nederland wordt gehanteerd. Gezien de stijgende vaccinatiegraad, heeft het de voorkeur van het kabinet volledig af te stappen van het stoplichtsysteem als coördinatiemiddel voor nationale inreismaatregelen. Met het vervallen van het stoplichtsysteem, zouden er geen groene of donkerrode gebieden bestaan en worden reizigers uit deze gebieden niet geconfronteerd met extra reismaatregelen of uitzonderingen op de reismaatregelen voor de duur van de pandemie. Het kabinet bepleit het DCC als enig middel in te zetten, met uitzondering voor reizigers uit gebieden met varianten van zorg. Daaruit volgt tevens dat het kabinet geen voorstander is van quarantainemaatregelen binnen de Unie, ook niet voor ongevacineerden. Het kabinet vindt dat niet-essentiële reizen binnen de Unie niet moeten worden ontraden, tenzij er een *variant of concern* (VOC) wordt gedetecteerd.¹¹

Ook op 3 december informeert demissionair minister Grapperhaus van Justitie en Veiligheid (JenV), mede namens demissionair minister De Jonge, de Tweede Kamer over de kabinetsappreciatie van de door de Europese Commissie voorgestelde herziening van de Raadsaanbeveling 2020/912 voor het coördineren van COVID-19-maatregelen voor reizen naar de EU. De Commissie stelt onder meer voor om de criteria te verruimen die bepalen welke landen in aanmerking komen voor de veilige landenlijst (Annex I). Het voorstel is om de drempel voor de incidentie (aantal nieuwe COVID-19 gevallen) te versoepelen van 75/100.000 naar 100/100.000 over een periode van veertien dagen (de incidentie per 100.000 personen bedraagt minder dan 100). Het kabinet verwelkomt het herziene voorstel voor de Raadsaanbeveling 2020/912. Het kabinet acht een gecoördineerd proces voor de aanpassing van de veilige landenlijst essentieel om een waterbedeffect en onduidelijkheid voor reizigers te voorkomen. Het kabinet is in het algemeen voorstander van een eenvoudiger en flexibeler proces voor aanpassing van de lijst van veilige landen. Het kabinet had graag gezien dat er voor deze herziening van de Raadsaanbeveling een andere systematiek was gekozen, waarbij Annex I van de Raadsaanbeveling juist de lijst van landen met een (mogelijke) zorgwekkende virusvariant (VOC) en/of een zeer hoge besmettingsgraad zou worden. Het kabinet meent dat met deze systematiek een eenvoudiger en flexibeler proces voor aanpassing van de lijst kon worden ingericht. De Commissie heeft echter de huidige systematiek voor het aanpassen van de veilige landenlijst gehandhaafd.¹²

06

Op 6 december adviseert het Outbreak Management Team (OMT), naar aanleiding van de 132^e OMT-bijeenkomst, over de situatie rondom de COVID-19-pandemie. Het OMT geeft aan dat er zorgen zijn over de mate van opvolging van de adviezen voor reizigers uit de hoogrisicolanden met VOC (op het moment de omikronvariant) om zich bij aankomst op luchthavens te laten testen. Vanwege de omikronvariant zijn er recent aanpassingen gedaan in de regels die gelden voor het inreizen in Nederland. Echter, personen die geen interesse hebben in een test kunnen deze test nu afwijzen en zonder getest te zijn, doorreizen in Nederland. Derhalve adviseert het OMT om na te gaan of een testverplichting (PCR) bij aankomst uit een VOC-land mogelijk is en ingevoerd kan worden. Door gebruik te maken van de PCR-test (en niet van antigeensneltesten) kan ook op positief bevonden monsters sequencing uitgevoerd worden. Dit maakt tevens nader onderzoek op monsters van de omikronvariant mogelijk, hetgeen van groot belang is voor de nationale en internationale bestrijding. Verder adviseert het OMT om steekproefsgewijs PCR-controles uit te voeren onder terugkerende reizigers uit andere gebieden van buiten de EU (niet VOC-landen).¹³

Inhoud

Leeswijzer

Kantelmomenten

1. December 2021

2. Januari 2022

3. Februari 2022

4. Maart 2022

5. Aanvullende informatie

Bronnen

Inhoud

Leeswijzer

Kantelmomenten

1. **December 2021**

2. Januari 2022

3. Februari 2022

4. Maart 2022

5. Aanvullende informatie

Bronnen

December

Januari

Februari

Maart

December

09

Op 9 december beantwoordt demissionair minister De Jonge de schriftelijke vragen van Tweede Kamerlid De Vries, zoals gesteld op [2 december](#). De demissionair minister antwoordt dat hij bekend is met het bericht "Nederland gedraaid over geldigheid coronapas EU". De demissionair minister antwoordt verder dat Nederland het belangrijk vindt dat de regels met betrekking tot de inzet van het DCC om het reizen binnen Europa te faciliteren door lidstaten zo veel mogelijk gelijk worden gehanteerd. Dat is in het belang van het vrij verkeer van personen in de EU. Er waren nog geen Europese afspraken over de geldigheidsduur van vaccinatiecertificaten. Diverse landen hebben zelf het initiatief genomen tot het vaststellen van een geldigheidsduur voor vaccinatiecertificaten. Om eenheid te bewaren en op basis van advies van het ECDC (*European Centre for Disease Prevention and Control*, Europees Centrum voor ziektepreventie en -bestrijding) heeft de Europese Commissie een voorstel gedaan voor de Europese vaststelling van een geldigheidsduur van het vaccinatiebewijs van negen maanden. Hoewel we volgens de demissionair minister zien dat de bescherming tegen ernstige ziekte en sterfte hoog blijft, zien we dat met name voor ouderen deze bescherming wel enigszins daalt na verloop van tijd. Onder ander het ECDC en de Gezondheidsraad raden aan om een booster toe te dienen met een minimale interval van zes maanden. Het kabinet denkt dat de voorgestelde negen maanden (zes maanden t.b.v. de interval plus drie maanden voor lidstaten om de uitvoering te organiseren) voldoende onderbouwd is en een veilige en doeltreffende manier is om EU-coördinatie van regels te bevorderen en reizen in Europa mogelijk te maken en houden, en steunt daarom het voorstel ten aanzien van de geldigheidsduur voor vaccinatiecertificaten. Dit standpunt heeft de demissionair minister uitgesproken tijdens de EU Gezondheidsraad van 7 december.¹⁴

Ook op 9 december beantwoordt demissionair minister De Jonge de schriftelijke vragen van Tweede Kamerlid Pouw-Verweij, zoals gesteld op [2 december](#). Het antwoord op de vraag of de demissionair minister van mening is dat de geldigheidsduur van een vaccinatiecertificaat voor reizen minimaal twaalf maanden behoort te zijn en of de demissionair minister de mening deelt dat een houdbaarheidsdatum van negen maanden te kort is, beantwoordt de minister in dezelfde bewoordingen als hierboven onder 9 december. Op de vraag of de demissionair minister afstand neemt van de premiers van Griekenland en Ierland, die pleiten voor een geldigheidsduur van zes maanden, antwoordt de demissionair minister dat Nederland zich er voor inzet om ten aanzien van reizen te komen tot een Europese gecoördineerde aanpak door de herziening van raadsaanbeveling 2020/1475. Nederland kan zich daarbij vinden in het voorstel van de Europese Commissie om dit op negen maanden vast te stellen. De demissionair minister zegt ervan overtuigd te zijn dat ieder land zich inzet om de nationale volksgezondheid te beschermen. Tussen landen, ook binnen de EU, zijn er verschillen en vanuit dat oogpunt kunnen er verschillende redenen zijn om te pleiten voor een langere of kortere geldigheidsduur van de vaccinatiecertificaten. In het belang van onze burgers hecht Nederland er bovenal aan dat we tot een gezamenlijke lijn komen, die vervolgens in alle EU-lidstaten ook wordt toegepast, aldus de demissionair minister.¹⁵

13

Op 13 december adviseert het OMT VWS, naar aanleiding van de 133^e OMT-bijeenkomst, over de situatie rondom de COVID-19-pandemie. Het OMT adviseert in dit advies onder meer over de isolatieduur en her-testen bij personen recent teruggekeerd uit zuidelijk Afrika. Aan het OMT is een voorstel voor aanpassing van werkwijze met betrekking tot isolatieduur en her-testen bij personen recent teruggekeerd uit zuidelijk Afrika ter accordering voorgelegd. Het voorstel houdt in:

- Alle COVID-19-positief geteste personen die terugkeren en asymptomatisch zijn, vanuit zuidelijk Afrika, op dag vijf na terugkeer nogmaals testen met PCR en bij een positieve uitslag ten minste nog vijf dagen in isolatie laten gaan, gerekend vanaf de tweede testafname.
- Personen die na terugkeer symptomen ontwikkelen dienen direct getest te worden en gaan bij een positieve uitslag in isolatie tot ten minste tien dagen na terugkeer, én zeven dagen na de eerste ziektedag én één dag klachtenvrij.

Het OMT kan zich vinden in dit voorstel en adviseert hierbij om deze aanpak niet te beperken tot reizigers uit zuidelijk Afrika, maar het te laten gelden voor alle reizigers uit landen met een VOC. Verder geeft het OMT aan in een volgend overleg meer in detail te zullen kijken naar het brede beleid voor testen, isolatie en quarantaine met betrekking tot reizigers en in het kader van de opkomst van de omikronvariant, en nagaan welke aanpassingen gezien de actuele ontwikkelingen gewenst zijn.¹⁶

Ook op 13 december adviseert het RIVM over de vliegverboden voor Zuid-Afrika, Botswana, Lesotho, Eswatini, Namibië, Mozambique, Malawi en Zimbabwe. Het RIVM adviseert dat overwogen kan worden de huidige vliegverboden voorlopig te handhaven, zolang er geen uitgebreide verspreiding van de omikronvariant in Nederland is en zolang de ons omringende landen deze maatregel handhaven. Het RIVM geeft aan dat wanneer de ons omringende landen de maatregel niet handhaven, gerealiseerd moet worden dat een vliegverbod ingesteld door Nederland minder effectief zal zijn. Het RIVM geeft daarnaast aan dat het daarbij van groot belang blijft dat naast verplichte quarantaine ook testverplichtingen zowel voor vertrek als na aankomst in Nederland dienen te worden opgelegd en gehandhaafd om de import van zorgelijke varianten tot een minimum te beperken.¹⁷

Inhoud

Leeswijzer

Kantelmomenten

1. **December 2021**

2. Januari 2022

3. Februari 2022

4. Maart 2022

5. Aanvullende informatie

Bronnen

December

Januari

Februari

Maart

December

14

Op 14 december informeert demissionair minister De Jonge de Tweede Kamer over de stand van zaken rondom COVID-19. Over de voorgestelde herziening van de Raadsaanbeveling 2020/1475 meldt de demissionair minister dat het kabinet van mening is dat de voorgestelde geldigheidsduur van negen maanden een veilige en doeltreffende manier is om EU-coördinatie van regels te bevorderen en reizen in Europa mogelijk te maken en te houden, en daarom dit voorstel steunt. Op het moment vinden de onderhandelingen in Brussel plaats. Nederland pleit er hierbij voor – zoals ook de Commissie voorstelt – bij de geldigheid geen onderscheid te maken in type vaccins. Deze inzet is erop gericht de volksgezondheid te beschermen en Nederlanders niet of zo min mogelijk te belemmeren om binnen Europa te reizen.

Verder meldt de demissionair minister dat Nigeria op 7 december aan de lijst met zeer hoogrisicogebieden met een zorgwekkende virusvariant is toegevoegd, maar op basis van RIVM-advies geen vliegverbod voor dit land is ingesteld. Voor reizigers uit zeer hoogrisicogebieden met een zorgwekkende virusvariant geldt een aangescherpt inreisverbod, een dubbele testverplichting en een quarantaineplicht.

Met betrekking tot de toezegging aan Tweede Kamerlid Van Esch dat de demissionair minister zou kijken of internationale reizen in lijn met nationale reizen moeten worden ontraden (zie ook 1 december) meldt de demissionair minister dat het kabinet op het moment geen aanleiding ziet voor aanvullende maatregelen, naast de internationale reisadviezen van het Ministerie van Buitenlandse Zaken en de maatregelen die de veiligheid van internationale reizen waarborgen. Voor internationale reizen is het algemene advies: let op, er kunnen risico's voor de reiziger zijn, afhankelijk van het land van bestemming. Voor alle landen waar zorgen bestaan over (het zicht op) de coronasituatie, of andere zorgen over de veiligheid, geldt een aanvullend negatief reisadvies. Bovendien heeft het kabinet strikte maatregelen genomen om de verspreiding van het coronavirus vanuit het buitenland te beperken, zoals de test- en quarantaineverplichting.

In het 132e OMT advies wordt geadviseerd om na te gaan of een testverplichting (NAAT-PCR) bij aankomst uit een VOC-land mogelijk is én ingevoerd kan worden, om te kijken om welke virusvariant het gaat en meer onderzoek uit te voeren. Om die reden is demissionair minister De Jonge bezig met het verkennen van de mogelijkheden voor een testverplichting voor inkomende reizigers uit zeer hoogrisicolanden met een zorgwekkende virusvariant, zoals op dit moment de omikronvariant, zodat in de toekomst bij mogelijk nieuwe zorgwekkende virusvarianten inkomende reizigers verplicht kunnen worden bij aankomst in Nederland een test af te nemen. Middels de wetwijziging van de Wpg kan worden voldaan aan de motie van het lid Paternotte c.s. over het mogelijk maken om een test bij aankomst in bijzondere gevallen te verplichten. Voor deze wetwijziging spelen verschillende overwegingen (o.a. de bescherming van de volksgezondheid en de proportionaliteit van de testverplichting voor inreizigers uit zeer hoogrisicogebieden met een zorgwekkende virusvariant) een rol, waarover nog beraad plaatsvindt.

Wat betreft de publiekscommunicatie meldt de demissionair minister dat de campagne voor de quarantaineplicht de hele maand december doorloopt. Deze wordt specifiek ingezet op relevante plekken voor reizigers uit zeer hoogrisicogebieden. Hier wordt onderscheid gemaakt tussen reizigers uit zeer hoogrisicogebieden zonder en met zorgwekkende virusvariant (bijvoorbeeld Zuid-Afrika in verband met de omikronvariant). De Quarantaine Reischeck (reizertijdenscorona.rijksoverheid.nl) speelt hier een prominente rol om reizigers die (terug) komen naar Nederland te voorzien van juiste en persoonlijke informatie. Ook zijn er flyers ontwikkeld om de reizigers o.a. op Schiphol te voorzien van informatie, zoals het testadvies na terugkomst in Nederland en de quarantaineplicht.¹⁸

15

Op 15 december vindt een debat in de Tweede Kamer plaats over de ontwikkelingen rondom het coronavirus waarin demissionair minister De Jonge, naar aanleiding van de motie van het lid Van Esch c.s (zie 1 december), een toezegging doet aan Kamerlid Van Esch. De demissionair minister geeft aan hij het er van harte mee eens is dat het goed is om de gebeurtenis op 26 november, specifiek het opvangen en testen van de mensen uit Zuid-Afrika, te evalueren. Veiligheidsregio Kennemerland, de gemeente Haarlemmermeer, KLM en Schiphol hebben hier reeds met VWS over gesproken. In dat gesprek is afgesproken om een externe partij de evaluatie te laten doen. De demissionair minister verwacht dat deze evaluatie in januari klaar is. Naar aanleiding daarvan zullen nieuwe afspraken worden gemaakt, die vervolgens in een update van het draaiboek zouden kunnen worden vervat.¹⁹

Op 15 december informeert demissionair minister Visser de Tweede Kamer over de verlenging van het vliegverbod voor vliegverkeer uit Zuid-Afrika, Botswana, Lesotho, Eswatini, Namibië, Mozambique, Malawi en Zimbabwe. Op basis van het RIVM-advies van 13 december heeft demissionair minister De Jonge verzocht de vliegverboden te verlengen tot en met woensdag 22 december. Demissionair minister Visser geeft in haar brief aan dat op 10 december in Europees verband is gesproken over het eventueel gezamenlijk beëindigen van de huidige vliegverboden. Hier bleek op dat moment onvoldoende steun voor. Na de week van 15 december zal in Europees verband verder worden gesproken over de vliegverboden.²⁰

17

Op 17 december stelt Tweede Kamerlid Agema (PVV) schriftelijke vragen aan demissionair minister De Jonge over het bericht 'Wat 61 positieve PCR-testen op Schiphol ons kunnen leren'²¹. In dit artikel wordt gesteld dat er op 26 november op Schiphol een groot experiment heeft plaatsgevonden. Gesteld wordt ook dat via een goede analyse veel geleerd kan worden over de fouten die gemaakt worden bij de interpretatie van PCR-testen en ook dat herinfecties met COVID-19 (sterk) worden overschat. Kamerlid Agema stelt onder andere de vraag hoe de demissionair minister het hoge aantal positief geteste passagiers (10%) op de twee vluchten van 26 november uit Kaapstad en Johannesburg verklaard. Ook vraagt het Kamerlid of het klopt dat de gevaccineerde passagiers voorafgaand aan de vlucht van 26 november niet getest hoefden te worden en de ongevaccineerden wel en zo ja, of dit aangeduid kan worden als een 3G-setting.²² Minister Kuipers beantwoordt deze vragen op **31 januari 2022**.

Inhoud

Leeswijzer

Kantelmomenten

1. December 2021

2. Januari 2022

3. Februari 2022

4. Maart 2022

5. Aanvullende informatie

Bronnen

December

18

Op 18 december adviseert het OMT VWS, naar aanleiding van de 134^e OMT-bijeenkomst, over de situatie rondom de COVID-19-pandemie. De adviesaanvraag van VWS ten aanzien van reizen en bron- en contactonderzoek (BCO) luidt als volgt: “In het vorige advies heeft het OMT aangegeven in een volgend overleg meer in detail te kijken naar het brede beleid voor testen, isolatie en quarantaine met betrekking tot reizigers in het kader van de opkomst van de omikronvariant. U heeft aangegeven na te gaan welke aanpassingen gezien de actuele ontwikkelingen gewenst zijn. Ik ontvang graag uw analyse en advies hierover.”

Het OMT adviseert, gezien de snelle toename van de omikronvariant en de verwachting dat deze op zeer korte termijn dominant zal zijn in Nederland, om het beleid met betrekking tot isolatie en quarantaine bij COVID-19 niet alleen voor reizigers aan te passen maar voor iedereen. Omdat vaccinatie en doorgemaakte infectie vooralsnog weinig bescherming lijken te geven tegen de omikronvariant adviseert het OMT het quarantainebeleid voortaan onafhankelijk van de immuunstatus te maken. Het isolatie en quarantainebeleid wordt hiermee hierdoor aanzienlijk vereenvoudigd. De isolatieduur voor positief geteste personen zonder klachten (asymptotisch) wordt verlengd en overige nauwe contacten (categorie 2) gaan ongeacht hun immuunstatus in quarantaine. Het RIVM zal dit beleid verder uitwerken; het streven is om dit zo spoedig mogelijk te laten ingaan.

Met betrekking tot reizigers vanuit EU-landen adviseert het OMT het EU-beleid te volgen. Daarnaast adviseert het OMT om alle landen buiten de EU als hoogrisicoland te beschouwen en reizigers vanuit deze landen ongeacht vaccinatiestatus of doorgemaakte infectie een testverplichting, bij voorkeur een NAAT-test, afgenomen 24 uur voor vertrek, op te leggen.²³

Ook op 18 december informeert demissionair minister De Jonge de Tweede Kamer over wijzigingen in het reisbeleid. Het OMT adviseert, naar aanleiding van de 134^e OMT-bijeenkomst, om van alle reizigers uit landen buiten de EU/Schengen, ongeacht de vaccinatiestatus of doorgemaakte infectie, een testbewijs te vragen voor vertrek. Het kabinet heeft besloten dit advies over te nemen om de verspreiding van de omikronvariant van COVID-19 te remmen. Per 22 december dienen alle reizigers uit landen buiten de EU/Schengen over een testbewijs te beschikken voor vertrek naar Nederland. Dit mag een testbewijs op basis van een NAAT (PCR)-test van maximaal 48 uur oud voor vertrek of een antigeentest van maximaal 24 uur oud voor vertrek zijn. Op dit moment is voor reizigers uit zeer hoogrisicogebieden een quarantaineplicht van kracht bij aankomst in Nederland. Gevaccineerde reizigers en reizigers die beschikken over een DCC-herstelbewijs zijn op dit moment uitgezonderd van deze quarantaineplicht, tenzij zij vanuit een land met een zorgwekkende virusvariant zijn gereisd. Het OMT geeft aan dat vaccinatie en doorgemaakte infectie vooralsnog weinig bescherming lijken te bieden tegen de omikronvariant. Om die reden wordt geadviseerd het quarantainebeleid onafhankelijk van de immuunstatus te maken. Naar aanleiding van dit advies is besloten de uitzondering op de quarantaineplicht voor gevaccineerde en herstelde reizigers uit zeer hoogrisicogebieden te laten vervallen. Per 22 december dienen ook gevaccineerde en herstelde reizigers tien dagen in quarantaine te gaan wanneer zij uit een zeer hoogrisicogebied komen. Deze quarantaineperiode kan worden verkort met een negatieve test bij de GGD op dag vijf van de quarantaine. De overige bestaande uitzonderingen op de test- en quarantaineplicht blijven in stand. Het gaat dan bijvoorbeeld om de uitzonderingen voor kinderen jonger dan 12 jaar en voor transportpersoneel.²⁴

20

Op 20 december zijn de maatregelen in het kader van de Europese noodremprocedure in het EU crisisrespons-overleg van de Raad (IPCR) opnieuw besproken (eerder werden deze besproken op 26 november). Naar aanleiding van het risico van de omikronvariant in zuidelijk Afrika zijn op 26 november in Europees verband afspraken gemaakt tot het instellen van vliegverboden voor een zevental landen in zuidelijk Afrika, in het kader van de Europese noodremprocedure. Hoewel de noodremprocedure vooralsnog van kracht blijft voor de landen in zuidelijk Afrika, maken vliegverboden, zoals ook ingesteld door andere lidstaten, geen onderdeel meer uit van de maatregelen.²⁵

22

Op 22 december wordt het vliegverbod voor vliegverkeer uit Zuid-Afrika, Lesotho, Eswatini, Botswana, Namibië, Zimbabwe, Mozambique en Malawi opgeheven per einde die dag. Demissionair minister Visser informeert de Tweede Kamer hierover, mede namens demissionair minister De Jonge. Demissionair minister Visser geeft aan dat het kabinet besloten heeft tot het opheffen van het vliegverbod, omdat een toenemend aantal landen in Europa dit de afgelopen dagen al heeft besloten. Het kabinet geeft met dit besluit invulling aan het advies van het RIVM van 13 december.

De genoemde landen in zuidelijk Afrika zullen wel aangewezen blijven als zeer hoogrisicogebied met zorgwekkende virusvariant. Dit betekent dat voor reizigers uit deze landen het Europees inreisverbod van kracht is, zonder uitzondering voor gevaccineerde reizigers. Ook geldt voor reizigers uit deze landen een dubbele testverplichting en de quarantaineplicht bij aankomst. Daarnaast geldt conform het OMT-advies in het licht van de omikronvariant vanaf 22 december voor alle reizigers uit niet-EU/Schengenlanden een algehele testplicht vóór vertrek naar Nederland. Vaccinatie of herstel zijn in geen geval reden voor uitzondering.²⁶

23

Op 23 december beantwoordt demissionair minister De Jonge de schriftelijke vragen van Tweede Kamerlid Omtzigt (Lid Omtzigt) aan demissionair minister-president Rutte en demissionair minister De Jonge over COVID-19 virusvariant B.1.1.529 en medicijnen tegen COVID-19.²⁷ Eén van de vragen van het Kamerlid luidt: “Hoe gaat u reizigers die via bijvoorbeeld Turkije of het Midden-Oosten naar Zuidelijk Afrika reizen weren, nu u reizigers weert die rechtstreeks uit Zuidelijk Afrika komen?”. Demissionair minister De Jonge antwoordt dat reizigers die bijvoorbeeld via Turkije naar Nederland reizen, gebonden zijn aan de eisen van het bestemmingsland. Indien een reiziger vanuit zuidelijk Afrika naar Nederland reist met een overstap in Turkije, gelden dus de regels die Nederland opstelt voor reizigers uit zeer hoogrisicogebieden met zorgwekkende variant. Voor deze mensen geldt een dubbele testplicht voor vertrek. Dat betekent dat een NAAT (PCR)-test van maximaal 48 uur oud bij vertrek en aanvullend een sneltest van maximaal 24 uur oud bij vertrek verplicht zijn. Tevens geldt een quarantaineplicht van een periode van tien dagen bij aankomst, die eventueel kan worden verkort tot vijf dagen na een negatieve test bij de GGD. De naleving van de quarantaineplicht wordt streng gecontroleerd.²⁸

2. Januari 2022

03

Op 3 januari adviseert het OMT VWS, naar aanleiding van de 136° OMT-bijeenkomst, over de situatie rondom de COVID-19-pandemie. Het OMT geeft aan dat er momenteel een grote toename is van meldingen van positief geteste personen die recentelijk vanuit het buitenland naar Nederland zijn gereisd. De verwachting is dat het aantal in de komende weken en maanden verder zal toenemen vanwege wereldwijde snelle toename van het aantal besmettingen met de omikronvariant. Om besmetting bij reizigers snel te signaleren en verdere verspreiding te voorkomen adviseert het OMT om, naast (geprioriteerd) contactonderzoek van (vliegtuig)passagiers en het advies om te testen direct na aankomst in Nederland, alle internationale reizigers te adviseren om vijf dagen na aankomst in Nederland een tweede zelftest af te nemen. Dit advies geldt voor alle reizigers, zowel degene die reizen per trein, vliegtuig, bus of veerdienst, als degene die reizen per auto. Het advies geldt ook voor reizigers die gevaccineerd of recent hersteld zijn van een infectie. Mensen die positief testen dienen direct maatregelen te nemen om verdere verspreiding te voorkomen en daarnaast hun uitslag bij de GGD te laten bevestigen.²⁹

Ook op 3 januari informeert demissionair minister De Jonge de Tweede Kamer over de maatregelen die worden genomen naar aanleiding van het 136° OMT-advies. Met betrekking tot het testadvies ten aanzien van terugkerende reizigers meldt de demissionair minister dat het kabinet dit advies overneemt.³⁰

14

Op 14 januari informeert minister Kuipers de Tweede Kamer over de stand van zaken rondom COVID-19. Ten aanzien van de procesevaluatie van de gebeurtenissen op Schiphol van 26 november 2021, geeft de minister aan dat adviesbureau Berenschot inmiddels met de invoering van dit onderzoek is gestart. Naar verwachting zal het onderzoek in de loop van februari afgerond zijn. De bevindingen en aanbevelingen uit het onderzoek neemt het kabinet mee bij de herziening van de bestaande draaiboeken.

Verder meldt de minister dat het kabinet voornemens is om de gebieden in zuidelijk Afrika waarvoor eind november 2021 vliegverboden in waren gesteld, vanaf 16 januari aan te wijzen als zeer hoogrisicogebieden zonder zorgwekkende variant van het coronavirus. Dit omdat de omikronvariant ook in Nederland dominant is. Dit is in lijn met het Europese besluit van 10 januari om de zogeheten noodremprocedure voor de betreffende landen te beëindigen. Dat betekent dat vanaf 16 januari voor inreizen naar Nederland uit deze landen de dubbele testverplichting voor vertrek vervalt en dat volledig gevaccineerde reizigers uit deze landen weer zijn uitgezonderd op het EU-inreisverbod. Inreizigers uit deze landen moeten zich voor vertrek naar Nederland wel laten testen zoals voor alle inreis uit derdelanden geldt, en bij aankomst voor een periode van tien dagen (eventueel verkort na een negatieve testuitslag bij de GGD op dag vijf) in quarantaine. De publiekscampagne voor de quarantaineplicht loopt de hele maand januari, waarbij specifiek wordt ingezet op relevante plekken voor reizigers uit zeer hoog risicogebieden, zoals het Verenigd Koninkrijk.

De minister schrijft verder dat op dit moment voor reizigers uit een aangewezen zeer hoogrisicogebied een quarantaineplicht geldt en dat voor reizigers die gevaccineerd of hersteld zijn geen uitzondering op deze plicht bestaat. Het 138e OMT-advies geeft aanleiding om een uitzondering op deze quarantaineplicht te overwegen voor reizigers die recent zijn hersteld of een boostervaccinatie hebben ontvangen. Het kabinet zal op korte termijn besluiten over een dergelijke uitzondering en de Tweede Kamer daarover informeren.

Tenslotte schrijft de minister dat de gezondheidssituatie in Argentinië, Australië en Canada dusdanig verslechterd is dat de EU-lidstaten op 12 januari hebben besloten om Argentinië, Australië en Canada van de lijst van landen te halen waarvoor het EU-inreisverbod kan worden opgeheven, om daarmee de volksgezondheid in de EU te beschermen. De implementatie van dit besluit is aan de lidstaten zelf. In Nederland zal het inreisverbod voor reizigers met bestendig verblijf in Argentinië, Australië en Canada op 20 januari weer ingaan. Dit besluit wordt genomen op basis van een risico-inschatting met zo objectief mogelijke criteria over de gezondheidssituatie in de betreffende landen en de daar geldende maatregelen. Er is onder andere gekeken naar het aantal nieuwe besmettingen. Dat aantal moet lager zijn dan 75 per 100.000 inwoners over een periode van veertien dagen. Ook is gekeken naar de algehele reactie op COVID-19 in de betreffende landen. Hierin worden onder andere het aantal uitgevoerde coronatests, bron- en contactopsporing, en beheersmaatregelen meegenomen. Gezondheidsorganisaties zoals het ECDC en de WHO (*World Health Organization*, Wereldgezondheidsorganisatie) leveren daarvoor de benodigde informatie.³¹

Inhoud

Leeswijzer

Kantelmomenten

1. December 2021

2. Januari 2022

3. Februari 2022

4. Maart 2022

5. Aanvullende informatie

Bronnen

Inhoud

Leeswijzer

Kantelmomenten

1. December 2021

2. Januari 2022

3. Februari 2022

4. Maart 2022

5. Aanvullende informatie

Bronnen

December

Januari

Februari

Maart

Januari 2022

25

Op 25 januari informeert minister Kuipers de Tweede Kamer over maatregelen ten aanzien van COVID-19. De minister schrijft dat vaccinatiecificaten vanaf 1 februari alleen worden geaccepteerd als de primaire vaccinatierreeks minder dan 270 dagen geleden is voltooid. Conform deze afspraken kunnen reizigers uit hoogrisicogebieden vanaf 1 februari niet langer met een vaccinatiebewijs naar Nederland reizen indien het laatste vaccin van de primaire vaccinatierreeks langer dan 270 dagen geleden is toegediend. De uitzondering op de testverplichting blijft echter gelden als de reiziger beschikt over een vaccinatiebewijs waaruit blijkt dat een aanvullende vaccinatie – door middel van een boosterprik – is toegediend.

Verder geeft de minister aan dat het sinds 14 januari voor personen in Nederland die langer dan een week geleden een boostervaccinatie hebben ontvangen niet langer noodzakelijk is om als nauw contact van een besmet persoon in quarantaine te gaan. Wie vanuit een zeer hoogrisicogebied naar Nederland reist, is verplicht om bij aankomst tien dagen in quarantaine te gaan. Met een negatieve test op dag vijf kan de quarantaine worden beëindigd. Het kabinet heeft – naar aanleiding van het 138e OMT-advies – besloten de reeds bestaande uitzondering op de quarantaineplicht voor nauwe contacten die een boostervaccinatie hebben ontvangen, per 2 februari gelijk te trekken voor reizigers die hun boostervaccinatie meer dan een week geleden hebben ontvangen en vanuit zeer hoogrisicogebieden Nederland inreizen.³²

31

Op 31 januari beantwoordt minister Kuipers de schriftelijke vragen van Tweede Kamerlid Agema over het bericht 'Wat 61 positieve PCR-testen op Schiphol ons kunnen leren', zoals gesteld op [17 december 2021](#).

Op de vraag hoe de minister het hoge aantal positief geteste passagiers (10 procent) op de twee vluchten van 26 november uit Kaapstad en Johannesburg verklaart, antwoordt de minister dat hiervoor verschillende redenen voor zijn te geven.

Dit zijn onder andere:

- De bescherming tegen de omikronvariant door eerder doorgemaakte COVID-19-infectie en door vaccinatie is veel minder goed dan de bescherming tegen de deltavariant. Zo konden relatief veel, als immuun beschouwde, personen toch geïnfecteerd raken.
- De omikronvariant is besmettelijker dan de deltavariant.
- Voor gevaccineerde en herstelde reizigers met een DCC-herstelbewijs was er op het tijdstip van vertrek geen verplichting tot het verrichten van een coronatest voor vertrek.
- Negen van de 61 positief geteste reizigers bleken al bij corona passende klachten te hebben (een eerste ziekte dag kort voor of op de dag van de vlucht). Het betrof zes personen op vlucht KL598 vanaf Kaapstad en drie personen op vlucht KL592 vanaf Johannesburg. Bij vier van hen is de omikronvariant aangetoond (drie op KL598 en één op KL592).

Op de vraag van Kamerlid Agema of het klopt dat de gevaccineerde passagiers voorafgaand aan de vlucht van 26 november niet getest hoefden te worden en de ongevaccineerden wel en zo ja, of dit aangeduid kan worden als een 3G-setting, antwoordt de minister het volgende. Reizigers die zijn gevaccineerd, of hersteld en in het bezit waren van een DCC-herstelbewijs, waren op 26 november inderdaad uitgezonderd van de testverplichting. De eisen die gesteld worden bij inreizen hebben overeenkomsten met het 3G-beleid.³³

3. Februari 2022

08

Op 8 februari informeert minister Kuipers de Tweede Kamer over de aanpak ten aanzien van COVID-19, op korte termijn, en geeft hij een doorkijk op de brede lange termijnstrategie. Ten aanzien van het internationaal reisbeleid geeft de minister aan dat het van groot belang is om – ook gedurende de pandemie – het contact met de rest van Europa en de wereld zoveel mogelijk te behouden. Dit kan echter risico's opleveren voor de verspreiding van COVID-19. Om die verspreiding vanuit het buitenland te vertragen heeft het kabinet maatregelenpakketten ingesteld, afhankelijk van de epidemiologische situatie in het buitenland. In de eerste fases van de pandemie, in het voorjaar van 2020 en de winters van 2020/2021 en 2021/2022 heeft het kabinet regelmatig vliegverboden ingezet. Het huidige instrumentarium bestaat uit een quarantaineplicht, testverplichting en een EU-inreisverbod.

Het nationale reisbeleid heeft er volgens de minister aan bijgedragen dat de verspreiding van het virus is vertraagd, in het bijzonder wat de verspreiding van nieuwe virusvarianten betreft. Tegelijkertijd heeft de praktijk geleerd dat het voor een land met een open economie zoals Nederland, nauwelijks mogelijk is om de import van het virus te stoppen of sterk te beperken. Daar komt bij dat de reisbeperkingen grote impact hebben op individuele burgers, zeker wanneer zij bijvoorbeeld in de grensregio wonen, of familie in het buitenland hebben. Ook geldt dit voor zakelijke reizigers en de reisbranche. Dat ieder land binnen de EU eigen reisbeleid voert is niet gewenst omdat reizigers via andere Europese landen kunnen inreizen. Het heeft bovendien geleid tot onzekerheid en onduidelijkheid bij reizigers. Zeer strenge en unilaterale maatregelen passen dus niet meer bij de huidige aard van het coronavirus en de fase van de pandemie, aldus de minister.

Wat betreft de lange termijnstrategie geeft de minister aan dat het uitgangspunt eenduidig, duurzaam en consistent reisbeleid moet zijn, waarin reizen met zo min mogelijk beperkingen moeten kunnen plaatsvinden. Daarbij is Europese samenwerking en coördinatie van groot belang, zeker met grensregio's. Door gecoördineerd Europees reisbeleid wordt onzekerheid en onduidelijkheid bij reizigers zoveel mogelijk beperkt, terwijl de effectiviteit van het reisbeleid sterk toeneemt. Hiervoor is het van belang om in EU-verband afspraken te maken over het reisbeleid en dat lidstaten deze afspraken ook daadwerkelijk implementeren. De minister geeft aan dat het kabinet zich daar in Europees verband voor zal inzetten. Het kabinet werkt de komende periode aan een herziening van het reisbeleid en zal dit binnenkort met de Tweede Kamer delen. Volgens de minister is het de vraag wat de toegevoegde waarde is van vliegverboden ten opzichte van het EU-inreisverbod. Het treft vooral derdelanders die willen overstappen in Nederland en dus een zeer beperkt epidemiologisch risico vormen voor Nederland. Het effect van deze maatregel neemt verder af wanneer deze maatregel niet op dezelfde wijze geïmplementeerd wordt binnen Europa. Daarmee heeft het de voorkeur om waar nodig het EU-inreisverbod te hanteren en geen vliegverboden meer in te stellen.³⁴

15

Op 15 februari informeert minister Kuipers de Tweede Kamer over de stand van zaken rondom COVID-19. De minister geeft aan dat de nieuwe fase van de pandemie, de epidemiologische ontwikkelingen met betrekking tot de omikronvariant en een herziening van de Europese afspraken rondom reizen binnen de EU (herziening Raadsaanbeveling 2020/1475) aanleiding geven tot een herziening van het reisbeleid. Voor reizen binnen de EU/Schengenzone is besloten tot een vereenvoudiging ten aanzien van de inzet van het DCC. In de huidige situatie wordt het DCC gevraagd van reizigers wanneer zij vanuit een hoogrisicogebied naar Nederland reizen. Vanaf 23 februari zal, in lijn met de gemaakte Europese afspraken, altijd een DCC worden gevraagd, ongeacht de epidemiologische situatie in het land van herkomst. Op dit moment zijn alle landen binnen de EU/Schengenzone hoogrisicogebieden vanwege een hoge besmettingsgraad en geldt daarom in de praktijk al dat reizigers van binnen de EU altijd een DCC moeten overleggen. Ook als de epidemiologische situatie verbetert, moeten reizigers de komende periode een DCC kunnen tonen. Daarmee sluit Nederland aan bij de herziening van Europese Raadsaanbeveling 2020/1475.

Ook voor reizen buiten de EU/Schengenzone is besloten tot een wijziging in het reisbeleid. Op dit moment geldt een quarantaineplicht voor reizigers uit gebieden met een hoge besmettingsgraad. In het licht van de omikronvariant en de daaruit volgende hoge besmettingsgraad in zowel Nederland als wereldwijd, is het opleggen van een quarantaineplicht vanwege een hoge besmettingsgraad in het land van vertrek niet langer proportioneel. Daarom is besloten de quarantaineplicht enkel nog op te leggen in het geval van een nieuwe zorgwekkende virusvariant. Per 25 februari vervalt de quarantaineplicht. Reizigers uit landen buiten de EU/Schengenzone dienen, in lijn met huidig beleid, wel te beschikken over een negatief testbewijs. Dit geldt ook voor gevaccineerden en herstelden.

In het geval van een nieuwe zorgwekkende virusvariant in het buitenland, zal de quarantaineplicht wel weer worden ingesteld voor reizigers uit de landen met een zorgwekkende virusvariant en zal daarnaast een dubbele testverplichting en het Europees inreisverbod met beperkte uitzonderingen blijven gelden, tenzij in Europees verband andere afspraken worden gemaakt. Het kabinet acht dit stevige pakket noodzakelijk om de introductie van nieuwe zorgwekkende varianten te kunnen vertragen. Ook in het geval van een nieuwe zorgwekkende virusvariant acht het kabinet Europese coördinatie van belang. Reismaatregelen zijn het meest effectief wanneer in Europees verband opgetrokken wordt, zo schrijft de minister.

Ten aanzien van de herziening van de reisadviezen schrijft de minister dat de epidemiologische situatie sinds het begin van de coronapandemie grotendeels bepalend is geweest voor de kleurcode van een land, waardoor voor veel landen het reisadvies 'alleen noodzakelijke reizen' gold. De minister geeft aan dat het in deze fase van de pandemie niet langer passend is om een negatief reisadvies af te geven op basis van de COVID-19 incidentie. Daarom is besloten deze systematiek los te laten. Dit betekent dat alle reisadviezen en bijbehorende kleurcodes weer tot stand komen op basis van een weging van alle veiligheid- en gezondheidsrisico's, inclusief COVID-19. In het geval van een nieuwe zorgwekkende virusvariant zal wel een oranje reisadvies worden afgegeven. Het ministerie van Buitenlandse Zaken start op 16 februari met de publicatie van de eerste gewijzigde reisadviezen. Deze zullen gefaseerd en zo snel als mogelijk worden aangepast naar de nieuwe systematiek.³⁵

Inhoud

Leeswijzer

Kantelmomenten

1. December 2021

2. Januari 2022

3. Februari 2022

4. Maart 2022

5. Aanvullende informatie

Bronnen

4. Maart 2022

14

Op 14 maart adviseert het OMT VWS over de situatie rondom de COVID-19-pandemie, naar aanleiding van de 144^e OMT-bijeenkomst. De adviesaanvraag van VWS met betrekking tot inreismaatregelen naar Nederland luidt als volgt:

- *Kan het OMT reflecteren op de vraag wanneer het verplichte test-, herstel-, of vaccinatiebewijs (DCC) bij inreizen van Nederland vanuit landen binnen de EU/Schengen niet meer hoeft te worden toegepast?*
- *Kan de testverplichting, die op advies van het RIVM op 29 november 2021 aanvullend is ingesteld voor reizigers van buiten de EU/Schengen, voor gevaccineerden en herstelden vervallen in het geval er geen VOC wordt aangetroffen?*
- *Kan het OMT reflecteren op de vraag wanneer de verplichting van een test-, herstel-, of vaccinatiebewijs bij inreizen van Nederland vanuit landen buiten de EU/Schengen niet meer hoeft te worden toegepast in het geval er geen VOC wordt aangetroffen?*

Ook vraagt VWS of het OMT kan reflecteren op het laten vervallen van de mondkapjesplicht op onder meer de luchthavens (en eventueel in het vliegtuig).

Het OMT geeft aan van mening te zijn dat het geldende test-, herstel- of vaccinatiebewijs (de DCC-verplichting) voor internationale reizigers bij het inreizen naar Nederland in de epidemiologische situatie ten tijde van het OMT-advies, zonder dreiging van nieuwe VOC's geen meerwaarde meer heeft voor de bestrijding van COVID-19 in Nederland. Een test- en DCC-verplichting voorafgaand aan de reis geeft, indien deze maatregel goed wordt uitgevoerd en gehandhaafd, een beperkt effect voor de medereizigers. Dit kan vooral van belang zijn voor kwetsbare reizigers, waaronder ouderen en de immuungecompromiteerde reiziger, tijdens de reis. Hierbij is een testverplichting voorafgaand aan de reis, mits goed uitgevoerd en gehandhaafd, het meest effectief. Het OMT geeft aan dat aangezien deze maatregelen suboptimaal worden uitgevoerd en het DCC niet effectief is ter bescherming van medepassagiers, het effect hiervan beperkt is. Het OMT ziet dan ook geen meerwaarde in test- en DCC-verplichtingen voor internationale reizigers in de situatie met de omikronvariant, ten tijde van het OMT-advies.

Ter bescherming van kwetsbare reizigers wordt het dragen van een mondneusmasker nog wel geadviseerd voor internationale reizigers die gebruikmaken van vervoer met bus, trein, en vliegtuig. Ook adviseert het OMT een zelftest op de dag van aankomst en na vijf dagen te blijven adviseren, aangezien (vakantie)reizen veelal een verhoogd risico op besmetting geeft en een niet te verwaarlozen deel van besmettingsgevallen een reis als besmettingsbron aangeeft (bijna 5% in week voorafgaand aan het OMT-advies). Het is volgens het OMT belangrijk om internationale standaardisatie van maatregelen voor reizigers na te streven, zeker binnen EU-verband. Tot slot is het van belang om bij het ontstaan van een VOC, binnen of buiten de EU, snel inreismaatregelen, zoals testen voorafgaand aan de reis te kunnen instellen voor alle reizigers afkomstig uit het betreffende gebied.³⁶

15

Op 15 maart informeert minister Kuipers de Tweede Kamer over de stand van zaken rondom COVID-19. Minister Kuipers geeft aan dat het kabinet op 15 maart heeft besloten om de dan geldende maatregelen in verband met COVID-19 grotendeels los te laten. Ten aanzien van reizen blijft de mondkapjesplicht in het vliegtuig en op de luchthaven (na de security) gelden. Ook blijft het advies voor iedereen die naar Nederland reist gelden om een zelftest te doen op de dag van aankomst en op dag vijf. Met de aanpassing van de Trm vervalt per 23 maart het verplichte test-, herstel-, of vaccinatiebewijs voor EU-burgers (DCC) bij het inreizen in Nederland. Voor niet-EU burgers vervalt de verplichte test bij het inreizen. Het EU-inreisverbod, met uitzonderingen (bijvoorbeeld voor gevaccineerden en voor herstelden uit een land waarvoor een DCC-equivalentbesluit geldt), blijft van kracht.

Wat betreft de publiekscommunicatie meldt de minister dat reizigers voor informatie over reizen naar het buitenland terecht kunnen op www.wijsopreis.nl. Via de reisapp worden reizigers actief op de hoogte gehouden. De site geeft gedetailleerde informatie per land. Informatie voor (terug)reizen naar Nederland is te vinden op www.reizentijdenscorona.nl en op www.rijksoverheid.nl/reizen. Via de websites en via sociale media worden de versoepelingen voor reizigers naar Nederland gecommuniceerd.³⁷

Inhoud

Leeswijzer

Kantelmomenten

1. December 2021

2. Januari 2022

3. Februari 2022

4. Maart 2022

5. Aanvullende informatie

Bronnen

Inhoud

Leeswijzer

Kantelmomenten

1. December 2021

2. Januari 2022

3. Februari 2022

4. Maart 2022

5. Aanvullende informatie

Bronnen

December

Januari

Februari

Maart

Maart 2022

22

Op 22 maart informeert minister Kuipers de Tweede Kamer over onder meer de kabinetsreactie op het evaluatierapport van Berenschot over de gebeurtenissen van 26 november te Schiphol. Het kabinet heeft Berenschot gevraagd een evaluatie uit te voeren naar de opvang en het testen van passagiers op de twee vluchten uit Zuid-Afrika. In algemene zin wordt in de evaluatie aangegeven dat het gaat om “de afhandeling van een unieke situatie die niet vlekkeloos verliep”. De minister geeft aan dit beeld te herkennen. In het rapport worden de volgende conclusies getrokken:

1. Het ontbrak de betrokken partijen aan een gezamenlijk vertrekpunt;
2. De verschillende aannames en onderschatting van de situatie frustreerden een effectieve aanpak;
3. Betrokken partijen waren vervolgens niet in staat om tot elkaar te komen door gebrek aan overkoepelende, multidisciplinaire coördinatie.

De minister erkent dat er in deze situatie, ondanks de goede bedoelingen en zeer grote inzet van alle betrokken partijen, verschillende zaken anders aangepakt hadden moeten worden en dat de betrokken passagiers hiervan de dupe zijn geworden. De minister geeft aan de verschillende aanbevelingen in het rapport te omarmen en zal op de volgende manieren concreet vervolg geven aan de aanbevelingen:

- A. Door tijdens dergelijke crises eerder gebruik te maken van bestaande crisisstructuren (GRIP en/of de interdepartementale crisisstructuur). Zo wordt gezorgd voor heldere communicatiestructuren, zodat het voor uitvoerende partijen duidelijk is wat er van hen gevraagd wordt.
- B. De aanbevelingen worden in bestaande draaiboeken verwerkt zodat daar bij vergelijkbare toekomstige situaties gebruik van kan worden gemaakt. Zo wordt bijvoorbeeld het draaiboek Infectieziektebestrijding Schiphol geüpdatet. Dit draaiboek wordt uitgebreid zodat deze ook geschikt is voor situaties van grotere uitbraken en risico's op vluchten, in plaats van slechts op individuele gevallen. Op deze manier worden de geleerde lessen in de organisaties geborgd, in plaats van bij individuen. De minister geeft hiermee ook uitvoering aan de motie van het lid Van Esch c.s.³⁸
- C. De minister zal eerder, meteen bij de signalering van een gebeurtenis, en regelmatig expliciete afstemming organiseren zowel centraal (tussen de departementen) als met de regionale partijen. Besluiten over en weer moeten bij elkaar bekend zijn. Er zal daarnaast voortaan expliciet afgewogen worden of er een lokale commandant aangesteld moet worden met voldoende mandaat om de operatie ter plaatse en communicatie aan te sturen. De rol, positionering en mandaat van deze commandant zal nader worden uitgewerkt in het genoemde draaiboek.
- D. Door te zorgen voor een goed afgestemde en regelmatige stroom van communicatie richting de getroffen passagiers. Die communicatie moet gebundeld en eenduidig zijn vanuit alle betrokken organisaties. Deze communicatie wordt expliciet onderdeel van de taak van de hiervoor genoemde commandant en van het genoemde draaiboek.³⁹

Inhoud

Leeswijzer

Kantelmomenten

1. December 2021

2. Januari 2022

3. Februari 2022

4. Maart 2022

5. Aanvullende informatie

Bronnen

5. Aanvullende informatie

April 2022

01

Op 1 april informeren minister Kuipers en minister Van Gennip van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW) de Tweede Kamer door middel van een brief over de lange termijnstrategie van het kabinet ten aanzien van COVID-19. Ten aanzien van het reisbeleid wordt in de brief aangegeven dat het kabinet als doelstelling heeft het vrij reizen zoveel mogelijk te laten plaatsvinden zonder belemmeringen voor de reiziger. Dat betekent binnen de EU dat het vrije verkeer van personen gerespecteerd wordt en voor het inreizen van buiten de EU dat grenzen zoveel mogelijk open zijn en blijven. Deze doelstelling geldt voor zowel de situatie in april 2022 met de dominerende (minder ziekmakende) omikronvariant van COVID-19, als voor een situatie waarin een nieuwe zorgwekkende variant opduikt en additionele maatregelen noodzakelijk kunnen zijn.

Voor de lange termijn onderscheidt het kabinet een aantal uitgangspunten voor het reisbeleid:

- Eenduidige maatregelen: vrij reizen zoveel mogelijk faciliteren betekent dat de reiziger alleen met maatregelen wordt geconfronteerd als dat epidemiologisch noodzakelijk is. Het kabinet wil in het vervolg zo min mogelijk onderscheid tussen landen of gebieden maken. De enige uitzondering hierop zal zijn als ergens een zeer zorgelijke epidemiologische situatie ontstaat door een nieuwe zorgelijke virusvariant.
- Duurzame maatregelen: maatregelen alleen in geval van een nieuwe zorgwekkende variant van het coronavirus wijzigen. Zo zullen reisadviezen voor reizen naar andere landen niet meer voortdurend wijzigen vanwege de coronasituatie. Door te voorkomen dat frequente wisselingen van de reismaatregelen per land plaatsvinden, weet de reiziger beter waar hij aan toe is en worden reizen minder belemmerd door onzekerheid. Het kabinet zet in op een *person-based approach*, waarbij de immuniteitsstatus van de reiziger, aangetoond met een vaccinatie- of herstelbewijs, bepalend is voor de geldende maatregelen bij inreizen en wordt middels de reisadviezen meer ruimte gegeven voor een individuele afweging bij het maken van een risico-inschatting.
- Consistentie in het reisbeleid: Europese coördinatie is van essentieel belang. Europese coördinatie bevordert de effectiviteit, uitlegbaarheid en begrijpelijkheid van de maatregelen. Reismaatregelen dienen daarom in Europees verband afgestemd te worden. Wanneer reismaatregelen noodzakelijk zijn, dienen deze zo veel als mogelijk op Europese schaal te worden geïmplementeerd. Het kabinet streeft er bovendien naar zo goed mogelijk aan te sluiten bij de Europese afspraken over reizen binnen en buiten de EU, om zo de coördinatie van de aan reizen gerelateerde maatregelen en de op- én afschaling daarvan te bevorderen. Hier blijft het kabinet zich voor inzetten op Europees niveau. Daarnaast blijft het kabinet benadrukken dat afspraken op Europees niveau in alle EU-landen zoveel mogelijk uniform worden geïmplementeerd.⁴⁰

19

Op 19 april informeert minister Kuipers de Tweede Kamer over de stand van zaken rondom COVID-19. Het kabinet heeft op 19 april besloten om per direct een aantal van de nog geldende adviezen in verband met COVID-19 te laten vervallen. Conform RIVM-advies vervalt het dringend advies om in quarantaine te gaan als een huisgenoot of nauw contact van iemand met corona is besmet. Met het vervallen van het quarantaineadvies, vervalt per 20 april ook de verplichting om een gezondheidsverklaring in te vullen bij reizen per vliegtuig. Aangezien het algemene zelftestadvies bij klachten als basismaatregel wordt benadrukt, komt het specifieke zelftestadvies bij reizen op dag nul en dag vijf na aankomst te vervallen.

Ten aanzien van reizen zijn er twee maatregelen die na 19 april blijven gelden. De mondkapjesplicht blijft gelden op de luchthaven, vanaf de security en in het vliegtuig. Ook blijft het EU-inreisverbod voor derdelanders van kracht, met uitzondering van gevaccineerden en herstelden.⁴¹

Inhoud

Leeswijzer

Kantelmomenten

1. December 2021

2. Januari 2022

3. Februari 2022

4. Maart 2022

5. Aanvullende informatie

Bronnen

April

Mei

September

Mei 2022

11

Op 11 mei adviseert het RIVM VWS over de duur van het isolatieadvies en de verplichting tot het dragen van een mondneusmasker aan boord van vliegtuigen en op luchthavens. Ten aanzien van de mondkapjesplicht in de luchtvaart heeft VWS het RIVM gevraagd te reflecteren op de noodzaak tot het voorlopig handhaven van de mondkapjesplicht, met inachtneming van de huidige epidemiologische situatie. Het RIVM geeft aan dat een uniform, internationaal afgestemd beleid het meest wenselijk zou zijn, gezien de internationale context van de luchtvaart. Vanuit het perspectief van de Nederlandse epidemiologische situatie heeft de verplichting tot het dragen van een mondneusmasker aan boord van vliegtuigen en op luchthavens geen meerwaarde nu deze verplichting op andere openbare plekken met een vergelijkbaar blootstellingsrisico niet meer geldt. Vanuit het Nederlandse publieke gezondheidsbelang kan de verplichting om aan boord van vliegtuigen en op vliegvelden een mondneusmasker te dragen komen te vervallen. Reizigers die behoren tot een groep met een verhoogd risico op ernstig beloop van COVID-19 wordt wel geadviseerd om voor hun eigen bescherming een medisch mondneusmasker type IIR of een FFP-2-masker te dragen, vergelijkbaar met het advies in openbaar vervoer.

Het RIVM adviseert echter bovenal rekening te houden met internationaal geldende afspraken, bijvoorbeeld op EU-niveau, en afstemming met andere EU-landen lijkt hierin meest belangrijk. Verschillende luchtvaartorganisaties (EASA, ICAO) adviseren nog wel preventief mondneusmaskergebruik in vliegtuigen en op luchthavens. Luchtvaartmaatschappijen en luchthavens zullen daar rekening mee moeten houden. Vanwege grote verschillen in de epidemiologie wereldwijd kan (nieuwe) introductie van COVID-19 in andere landen wel grote consequenties hebben. Hierdoor kunnen er op bepaalde uitgaande vluchten nog wel verplichtingen blijven bestaan. Indien de epidemiologische situatie verandert, of door het verschijnen van nieuwe bedreigende virusvarianten import van deze varianten moet worden tegengegaan, kan de verplichting tot het dragen van mondneusmaskers binnen de luchtvaart ook in het belang van de Nederlandse publieke gezondheid heroverwogen worden.⁴²

13

Op 13 mei informeert minister Kuipers de Tweede Kamer over de maatregelen in verband met COVID-19. Het kabinet heeft, naar aanleiding van het RIVM-advies van 11 mei, een integrale afweging gemaakt en op 13 mei besloten om de mondkapjesplicht vanaf de securitycheck op luchthavens en in vliegtuigen te laten vervallen. Dit besluit zal van kracht worden per 21 mei. Als in het land van bestemming wel een mondkapjesplicht in de luchtvaart geldt, dan is het dragen van een mondkapje nog wel verplicht. Het EU-inreisverbod voor derdelanders met uitzondering van gevaccineerden en herstelden blijft van kracht.⁴³

Inhoud

Leeswijzer

Kantelmomenten

1. December 2021

2. Januari 2022

3. Februari 2022

4. Maart 2022

5. Aanvullende informatie

Bronnen

April

Mei

September

September 2022

17

Per 17 september vervalt het EU-inreisverbod voor Nederland. De Nederlandse overheid vindt het EU-inreisverbod voor Nederland niet langer proportioneel, gezien de epidemiologische situatie in Nederland. Dit betekent dat vanaf 17 september alle reizigers uit landen buiten de EU of de Schengenzone, Nederland weer kunnen inreizen zonder inreisbeperkingen vanwege COVID-19 of andere COVID-19-eisen.⁴⁴

Eindnoten

Vanaf dit overzicht kunt u terug naar de lopende tekst door op het cijfer voor de eindnoot te klikken.

- 1 Minister van VWS (2021, 1 december). Nadere maatregelen omikronvariant van het coronavirus (25295-1563) [Kamerbrief]. URL: https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering/detail?id=2021Z22080&did=2021D47066.
- 2 NRC.nl (2021, 28 november). Niemand leek te weten wat ze met de passagiers uit Zuid-Afrika aan moesten [nieuwsbericht].
- 3 Motie van het lid Van Esch c.s. over een draaiboek voor situaties waarin met grote spoed moet worden ingegrepen in geval van zorgelijke mutaties (25295-1583). URL: <https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/moties/detail?id=2021D47299&did=2021D47299>.
- 4 Motie van het lid Paternotte c.s. over een verplichte test bij aankomst in bijzondere gevallen (25295-1566). URL: <https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/moties/detail?id=2021D47282&did=2021D47282>.
- 5 Debat over de ontwikkelingen rondom het coronavirus (2021, 1 december) [stenogram]. URL: https://www.tweedekamer.nl/debat_en_vergadering/plenaire_vergaderingen/details/activiteit?id=2021A07896.
- 6 RIVM (2021, 2 december). Vliegverboden zuidelijk Afrika na 4 december 2021 [advies RIVM].
- 7 Telegraaf (2021, 1 december). Nederland gedraaid over geldigheid coronapas EU [nieuwsbericht].
- 8 Kamerlid De Vries (2021, 2 december). Het bericht 'Nederland gedraaid over geldigheid coronapas EU' (2021Z22290) [schriftelijke vragen]. URL: <https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/kamervragen/detail?id=2021Z22290&did=2021D47464>.
- 9 Kamerlid Pouw-Verweij (2021, 2 december). De geldigheidsduur van een vaccinatiecertificaat voor reizen (2021Z22289) [schriftelijke vragen]. URL: <https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/kamervragen/detail?id=2021Z22289&did=2021D48772>.
- 10 Minister van IenW (2021, 3 december). Wijziging van de Regeling vijfde tijdelijk verbod burgerluchtverkeer luchtruim Nederland en BES in verband met het virus dat de ziekte COVID-19 veroorzaakt (24804-187) [Kamerbrief]. URL: https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering/detail?id=2021Z22596&did=2021D47938.
- 11 Minister van VWS (2021, 3 december). Kabinetsappreciatie Herziening Raadsaanbeveling 2020/1475 betreffende een gecoördineerde aanpak van de beperking van het vrije personenverkeer, in reactie op de COVID-19-pandemie (25295-1623) [Kamerbrief]. URL: https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering/detail?id=2021Z22545&did=2021D47826.
- 12 Minister van VWS (2021, 3 december). Kabinetsappreciatie Herziening Raadsaanbeveling 2020/912 voor het coördineren van COVID-19-maatregelen voor reizen naar de EU (22112-3246) [Kamerbrief]. URL: https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering/detail?id=2021Z22598&did=2021D47948.
- 13 RIVM (2021, 6 december). Advies n.a.v. 132e OMT (2021D48266) [Brief aan de Directeur-Generaal van de Volksgezondheid (DGV)]. URL: <https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/detail?id=2021D48266&did=2021D48266>.

- 14 Minister van VWS (2021, 9 december). Antwoord op vragen van het lid Aukje de Vries over het bericht 'Nederland gedraaid over geldigheid coronapas EU' (2021Z22290) [antwoord schriftelijke vragen]. URL: <https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/kamervragen/detail?id=2021Z22290&did=2021D48767>.
- 15 Minister van VWS (2021, 9 december). Antwoord op vragen van het lid Pouw-Verweij over de geldigheidsduur van een vaccinatiecertificaat voor reizen (2021Z22289) [antwoord schriftelijke vragen]. URL: <https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/kamervragen/detail?id=2021Z22289&did=2021D48772>.
- 16 RIVM (2021, 13 december). Advies n.a.v. 133e OMT (2021D49888) [Brief aan de DGV]. URL: <https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/detail?id=2021D49888&did=2021D49888>.
- 17 RIVM (2021, 13 december). Advies verlenging vliegverboden Zuid-Afrika [advies RIVM].
- 18 Minister van VWS (2021, 14 december). Stand van zaken COVID-19 (25295-1638) [Kamerbrief]. URL: https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering/detail?id=2021D49887&did=2021D49887.
- 19 Debat over de ontwikkelingen rondom het coronavirus (2021, 15 december) [stenogram]. URL: https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/plenaire_verslagen/detail/2021-2022/35#aab16039.
- 20 Minister van IenW (2021, 15 december). Wijziging Regeling vijfde tijdelijk verbod burgerluchtverkeer luchtruim Nederland en BES in verband met het virus dat de ziekte COVID-19 veroorzaakt (24804-188) [Kamerbrief]. URL: https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering/detail?id=2021Z23602&did=2021D50114.
- 21 Maurice.nl (2021, 11 december). Wat 61 positieve PCR-testen op Schiphol ons kunnen leren [artikel op website].
- 22 Kamerlid Agema (2021, 17 december). Het bericht 'Wat 61 positieve PCR-testen op Schiphol ons kunnen leren' (2021Z23888) [schriftelijke vragen]. URL: <https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/kamervragen/detail?id=2021Z23888&did=2021D50652>.
- 23 RIVM (2021, 18 december). Advies n.a.v. 134e OMT (2021D50857) [Brief aan de DGV]. URL: <https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/detail?id=2021D50857&did=2021D50857>.
- 24 Minister van VWS (2021, 18 december). Maatregelen n.a.v. het 134e OMT advies (25295-1672) [Kamerbrief]. URL: https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering/detail?id=2021Z23956&did=2021D50856.
- 25 Minister van IenW (2021, 22 december). Opheffen Regeling vijfde tijdelijk verbod burgerluchtverkeer luchtruim Nederland en BES in verband met het virus dat de ziekte COVID-19 veroorzaakt (24804-190) [Kamerbrief]. URL: https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering/detail?id=2021Z24139&did=2021D51238.
- 26 Minister van IenW (2021, 22 december). Opheffen Regeling vijfde tijdelijk verbod burgerluchtverkeer luchtruim Nederland en BES in verband met het virus dat de ziekte COVID-19 veroorzaakt (24804-190) [Kamerbrief]. URL: https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering/detail?id=2021Z24139&did=2021D51238.
- 27 Kamerlid Omtzigt (2021, 29 november). COVID-19 virusvariant B.1.1.529 en medicijnen tegen COVID-19 (2021Z21843) [schriftelijke vragen]. URL: <https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/kamervragen/detail?id=2021Z21843&did=2021D46635>.
- 28 Minister van VWS (2021, 23 december). Antwoord op vragen van het lid Omtzigt over COVID-19 virusvariant B.1.1.529 en medicijnen tegen COVID-19 (2021Z21843) [antwoord schriftelijke vragen]. URL: <https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/kamervragen/detail?id=2021Z21843&did=2021D51417>.
- 29 RIVM (2022, 3 januari). Advies n.a.v. 136e OMT (2022D00055) [Brief aan de DGV]. URL: <https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/detail?id=2022D00055&did=2022D00055>.

- 30 Minister van VWS (2022, 3 januari). Maatregelen COVID-19 n.a.v. het 136e OMT advies (25295-1710) [Kamerbrief]. URL: https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering/detail?id=2022Z00029&did=2022D00054.
- 31 Minister van VWS (2022, 14 januari). Stand van zaken COVID-19 en 138e OMT advies (25295-1717) [Kamerbrief]. URL: https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering/detail?id=2022D01071&did=2022D01071.
- 32 Minister van VWS (2022, 25 januari). Maatregelen COVID-19 (25295-1746) [Kamerbrief]. URL: https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering/detail?id=2022D02566&did=2022D02566.
- 33 Minister van VWS (2022, 31 januari). Antwoord op vragen van het lid Agema over het bericht 'Wat 61 positieve PCR-testen op Schiphol ons kunnen leren' (2021Z23888) [antwoord schriftelijke vragen]. URL: <https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/kamervragen/detail?id=2021Z23888&did=2022D03399>.
- 34 Minister van VWS (2022, 8 februari). Korte termijn aanpak Covid-19 en doorkijk lange termijn (25295-1780) [Kamerbrief]. URL: https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering/detail?id=2022D04820&did=2022D04820.
- 35 Minister van VWS (2022, 15 februari). Stand van zakenbrief COVID-19 (25295-1775) [Kamerbrief]. URL: https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering/detail?id=2022D06008&did=2022D06008.
- 36 RIVM (2022, 14 maart). Advies n.a.v. 144e OMT; deel 1 (2022D09791) [Brief aan de DGV]. URL: <https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/detail?id=2022D09791&did=2022D09791>.
- 37 Minister van VWS (2022, 15 maart). Stand van zaken COVID-19 (25295-1819) [Kamerbrief]. URL: https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering/detail?id=2022D10072&did=2022D10072.
- 38 Motie van het lid Van Esch c.s. over een draaiboek voor situaties waarin met grote spoed moet worden ingegrepen in geval van zorgelijke mutaties (25295-1583). URL: <https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/moties/detail?id=2021D47299&did=2021D47299>.
- 39 Minister van VWS (2022, 22 maart). Verzamelbrief COVID-19 (25295-1822) [Kamerbrief]. URL: https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering/detail?id=2022D11225&did=2022D11225.
- 40 Minister van VWS en minister van SZW (2022, 1 april). Lange termijn aanpak COVID-19 (25295-1834) [Kamerbrief]. URL: https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering/detail?id=2022D13055&did=2022D13055.
- 41 Minister van VWS (2022, 19 april). Stand van zaken COVID-19 (25295-1837) [Kamerbrief]. URL: https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering/detail?id=2022Z07809&did=2022D15862.
- 42 RIVM (2022, 11 mei). Advies m.b.t. isolatie en mondkapjesplicht luchtvaart [advies RIVM]. URL: https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering/detail?id=2022Z09160&did=2022D18451.
- 43 Minister van VWS (2022, 13 mei). Besluitvorming maatregelen COVID-19 (25295-1842) [Kamerbrief]. URL: https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering/detail?id=2022Z09387&did=2022D18983.
- 44 Rijksoverheid.nl. Corona en Nederland inreizen [bericht op Rijksoverheid.nl].

Dit is een uitgave van
Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Postadres
Postbus 20350 | 2500 EJ Den Haag
Telefoon 070 340 79 11
www.rijksoverheid.nl/vws

augustus 2023